

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на регионалното развитие и благоустройството

ДИРЕКЦИЯ „ПРАВНА”

Изх. № 94-00-25.....
.....02.05.18.....

ДО
Г-ЖА ГЕНКА ШИКЕРОВА
ГР. СОФИЯ
ПОРШЕ БИЗНЕС ЦЕНТЪР
БУЛ „ХРИСТОФОР КОЛУМБ“ № 51, ЕТ. 5

Относно: Заявление за достъп до обществена информация с вх. № 94-00-25/17.04.2018 г. в Министерството на регионалното развитие и благоустройството

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖО ШИКЕРОВА,

Във връзка с постъпило Ваше заявление за достъп до обществена информация с вх. № 94-00-25/17.04.2018 г. в МРРБ, приложено, изпращаме Ви Решение за предоставяне на достъп до обществена информация.

И. Д. ДИРЕКТОР:

ВЕСЕЛИНА ТЕРЗИЙСКА

(На основание Заповед № РД-02-14-525/14.06.2017 г.
на министъра на регионалното развитие и
благоустройството)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на регионалното развитие и благоустройството
ДИРЕКЦИЯ „ПРАВНА“

РЕШЕНИЕ

№ ~~РД-02-14-395~~ / 02-05-18г.

На основание чл. 28, ал. 2 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) и Заповед № РД-02-14-525/14.06.2017 г на министъра на регионалното развитие и благоустройството,

РЕШИХ:

Да се предостави достъп до обществената информация, посочена в постъпилото в Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) заявление с вх. № 94-00-25/17.04.2018 г. от Генка Добринова Шикерова, НТВ, с адрес: гр. София, Порше Бизнес Център, бул. „Христофор Колумб“ № 51, ет. 5, и електронен адрес: genka.shikerova@ntv.bg, както следва:

Представям копия от документи:

1. Протокол № 1 от 11 януари 2018 г. от заседанието на междуведомствената работна група, създадена със заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството, с предмет извършване на преглед на приложимата нормативна уредба и анализ на фактическото и правно състояние на изградените ВЕЦ в речните легла на реки – публична държавна собственост и възможностите за уреждане на вещно-правните отношения между инвеститорите и държавата, както и при необходимост да бъдат изготвяни предложения за изменение на съществуващата правна уредба;

2. Протокол № 2 от 10 април 2018 г. от заседанието на междуведомствената работна група.

Решението да се сведе до знанието на заявителя на посочения адрес за кореспонденция – гр. София, Порше Бизнес Център, бул. „Христофор Колумб“ № 51, ет. 5, и електронен адрес: genka.shikerova@ntv.bg.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд – София град в 14 – дневен срок от получаването.

И. Д. ДИРЕКТОР:

ВЕСЕЛИНА ФЕРЗИЙСКА

(На основание Заповед № РД-02-14-525/14.06.2017 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството)

ПРОТОКОЛ № 1

От заседание на Междуведомствена работна група, относно прилагане на нормативната уредба при разрешаване и изграждане на ВЕЦ

На **11 януари 2018 г.** в гр. София, ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19, зал „Колегиум“ се състоя първото заседание на Междуведомствена работна група, относно прилагане на нормативната уредба при разрешаване и изграждане на ВЕЦ, създадена със Заповед № РД-02-14-977/24.11.2017 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството и изменена със Заповед № РД-02-14-23/10.01.2018 г.

Присъстват следните членове на работната група, а именно:

1. Валентин Йовев - заместник - министър на регионалното развитие и благоустройството и председател на Междуведомствена работна група;

2.

3.

4.

устойчиво
Междувед

5.

благоустр

6.

Междувед

7.

Междувед

8.

член на М

9.

ДНСК и ч

10.

Междувед

11.

и член на

12.

възобнов

устойчиво

работна г

13

енергетик

човешки

група;

14

енергети

15

регионал

От

територи
директор

На заседанието присъства още г-жа

Председателят В. Йовев откри заседанието.

В.Йовев: Съгласно заповедта на министъра на МРРБ във връзка с повдигнатата тема за русловите ВЕЦ-ове, на днешното заседание ще повдигнем темите по които ще дебатираме. Темата е основно относно липсата на основание за ползване на земята, която е държавна публична собственост в реките от болшинството от изградените ВЕЦ-ве. За щастие има 3 ВЕЦ-а, които с постановление на Министерски съвет имат отстъпено право на строеж, което ги доближава до пълната законност. Целта на нашата комисия е да намери вариант, в който за незаконните ВЕЦ-ве да продължат да работят законно или в случай, че не намерим такъв колегите от ДНСК ще кажат какви са техните предложения. Предлагам колегите от ДНСК да докладват протоколно до какви изводи са стигнали относно проблема, който разискваме.

_____ : Заедно с _____ - директор на дирекция „Строителен и устройствен контрол“, ДНСК по искане на министър Нанков направихме един обобщен доклад, който касае около 24-те ВЕЦ-ове, които са в коритата на реките публична държавна собственост и поради тази причина ще дам думата на _____, за да сподели в резюме цялата информация, която е описана в доклада.

_____ във връзка с ВЕЦ-вете и предаванията по „Нова ТВ“, в ДНСК постъпи разпореждане от Прокуратурата на Република България, с което е разпоредено на началника на ДНСК да извърши проверка на всички разрешения за строеж дадени, първоначално за русловите ВЕЦ-ве, след това дойде допълнително писмо на 12 декември да бъдат проверени и всички деривационни ВЕЦ-ве на територията на Република България. Във връзка с това разпореждане от началника на ДНСК е издадена заповед на 6 декември, с която е разпоредена 6-те регионални дирекции на ДНСК да организират извършване проверка на всички разрешения за строеж издадени след 31-ви март 2001г. Един вид при условията на ЗУТ. Срокът, който е даден в заповедта е 15 януари 2018г. за представяне в ДНСК. До момента са извършени проверки на 158 ВЕЦ-а, като остава и утрешния ден по отношение на разрешенията за строеж, като допълнително се извършват и проверки на място по отношение съответствието на изпълнените ВЕЦ-ве с одобрените инвестиционни проекти и условията на издадените разрешения за ползване. От 2000 година до момента са въведени в експлоатация общо 176 ВЕЦ-а, като все още в резултат на проверката, която тече в момента ще бъде изяснено каква част от тях са руслови и каква част са деривационни. Мнението на колегите, е че русловите ВЕЦ-ве не би трябвало да са повече от 20. Така или иначе при деривационните ВЕЦ-ве също има съоразения, водохващания, язове, които са изпълнени в речните легла на реките. По отношение на ЗУТ нещата са уредени по следния начин: в ДНСК са постъпвали искания за назначаване на приемателни комисии, но преди това ми се иска да тръгна от разрешението за строеж, защото в тези репортажи, които бяха по „Нова ТВ“ малко внимание се обърна на разрешенията за строеж, които се издават в масовия случай от главния архитект на общината. Има ВЕЦ-ве, които са разрешени и от областния управител, а се оказа че има и такива разрешени и от министъра на регионалното развитие и благоустройството, но това на територията на област Враца. Разрешението за строеж по смисъла на ЗУТ се издава въз основа на документите посочени в чл.144. В действителност там са описани документ за собственост или документ за учредено право на строеж, или документ за право да се строи в чужд имот по силата на специален закон, инвестиционните проекти, визата за проектиране, оценката за съответствие на инвестиционния проект и специалните административни актове се изискват по закона за опазване на околната среда, закона за биологичното разнообразие, закона за водите, изисква се и положително становище от органите за пожарна безопасност. Това са

нещата, въз основа на които се издава разрешение за строеж от главния архитект (и всички останали специализирани държавни органи, които имат отношение по това разрешение за строеж, това касае Басейнова дирекция и всички останали органи, включително и тези които участват в целия този процес по одобряването на техническите инвестиционни проекти. Това е задължение вече на одобряващия орган да го съобщи и там където е необходимо, да изиска съответните документи, които регламентират именно одобрените технически инвестиционни проекти). Разбира се, се изисква и немаловажно е и наличието на предварителен договор за присъединяване към електро-преносната мрежа, който се въведе 2003г. основно в чл.143 на ЗУТ и това пак го е имало, но не е било толкова ясно разписано в ЗУТ. От всичките тези приемателни комисии и проверките, които текат в момента, а също така и от проверката, която беше разпоредена от МРРБ през 2011г. е установено, че от главните архитекти на общини са издавани разрешения за строеж въз основа на документите, които са описани в чл.144 от ЗУТ. Разрешения за строеж, поне за тези, които към момента имам наблюдение са издавани на името на юридически лица, които са се легитимирали, защото няма нито един разрешен ВЕЦ без да е представен някакъв нотариален акт за собственост. Разбира се нотариален акт за собственост е представен за земята, която граничи с речното легло, с изключение на тези 3 случая, за които спомена г-н Йовев. Задължително условие, на което е обърнато специално внимание на ДНСК и на областните управители и на главните архитекти на общините през 2012г. от зам.-министър Ивелина Василева е било условието, че за издаването на разрешение за строеж трябва да се изисква разрешително за ползване на воден обект по смисъла на закона за водите чл.44-46. С това писмо са уведомени МРРБ, ДНСК и 4-те Басейнови дирекции, като ДНСК е свела тези указания до знанието на регионалните структури и до главните архитекти и областни управители на територията на Република България. След издаване на разрешението за строеж, същото се обявява на заинтересовани лица по реда на АПК, за което от 2003г. има ясно разписани правила за влизането му в сила. Разрешението за строеж влиза в сила, когато не е обжалвано от заинтересованите лица в 14-дневен срок или когато не е отменено при служебна проверка от органите на ДНСК в 7-дневен срок от уведомяването, като този срок от 2012г. е променен на 14-дневен. Тук трябва да се обърне особено внимание, че тази служебна проверка от органите на ДНСК до 2012г. не е била задължителна. Задължителна става 2012г. на 26 ноември, като там основно е акцентирано тази служебна проверка да обхваща съответствието на инвестиционния проект с предвижданията на ПУП, а не с всички останали документи, които преди малко споменахме по реда на чл.144 от ЗУТ. Разбира се обема на издадените разрешения за строеж в цялата страна не е малък и за последните няколко години цифрата е над 20 000 разрешения за строеж на година, а състава на ДНСК е не повече от 350 човека. До момента в ДНСК не са постъпвали жалби по реда на чл.216 от ЗУТ за обжалване на разрешения за строеж от министерства, областни управи или други заинтересовани лица. Тук искам да обърна внимание, че с писмото на зам.-министър Василева 2012г. е обърнато внимание, че главните архитекти и областни управители, които издават разрешения за строеж са задължени да уведомяват за издадените разрешения за строеж Басейновите дирекции. От юни-юли 2012г. би трябвало Басейновите дирекции - те са 4 да са получавали уведомления за издадените разрешения за строеж. След завършването на строежа се съставя акт - образец 15, с което се удостоверява годността за въвеждане в експлоатация, след което се съставя окончателен доклад, като надзора е бил задължителен за строежи от първа до четвърта категория. ВЕЦ-те през годините са били втора или трета категория строеж, които са подлежали на въвеждане в експлоатация от ДНСК. След завършването на строежа, за да може той да се ползва законосъобразно, възложителят е задължен да направи искане за назначаване на приемателна комисия, към което искане прилага документи по чл.4, ал.2 от Наредба №2 за въвеждане в експлоатация. Документите, които са посочени там са документ за собственост или документ за учредено право на строеж, или документ за право да се строи в чужд имот по силата на специален закон, окончателен доклад от лицето, упражняващо строителен надзор, акт - образец 15, заверена заповедна книга, протокол за линия и ниво, удостоверение от кадастъра, че обекта е заснет, договори за присъединяване. Основно това са документите въз основа на

които се назначава приемателната комисия. В състава на приемателните комисии са били включвани задължително представители на Басейнова дирекция и на Регионалните инспекции за опазване на околната среда, като същите са приключвали с протокол образец 16 за приемане на строежа, след което се е издавало разрешение за ползване от началника на ДНСК или упълномощено от него лице (зам.началника, началници на регионални дирекции, сектори и т.н.). Както и в началото споменах очакваме резултатите от проверката до 15.01.2018г. след което ние сме задължени до 26.01.2018г. да изготвим отговор до Прокуратурата на Република България по отношение законосъобразността на издадените разрешения за строеж, но и при проверката, която беше направена 2011г. бяха проверени 12 разрешения за строеж, които бяха посочени в писмото на г-жа Караджова и при тези проверки не бяха установени нарушения на разпоредбите на ЗУТ. По отношение на другите закони извън ЗУТ, се оказва че до ноември 2010г. в Закона за държавната собственост не е било изяснено по какъв начин е трябвало да се изграждат обектите в имоти публична държавна собственост. Ноември 2010г. се създава една нова алинея 5 към чл.7 от Закона за държавната собственост, която гласи следното, че в имот публична и изключителна държавна собственост в случаите и при условията, определени със закон, с решение на Министерския съвет, може да се учредяват ограничени вещни права, когато това е необходимо за:

1. изграждане на национален обект;
2. трайно задоволяване на обществени потребности;
3. изграждане на линейни обекти на техническата инфраструктура, непопадащи в т. 1 и 2 - когато няма друга техническа възможност или когато друго техническо решение е явно икономически нецелесъобразно.

В закона за водите не съм видял да има някакъв по-специален ред, след като е предвидена тази алинея 5 на чл.7. 2012г. в Закона за енергетиката към чл.62 се създава една нова алинея 6, в която е разписано че в имоти публична държавна собственост могат да се учредяват ограничени вещни права за национални обекти, искам да се обърне внимание за национални обекти при условията и реда на частната държавна собственост, което означава че за другите категории за обществени потребности и за линейни обекти, поне в Закона за енергетиката има възможност за учредяване на вещни права в частна държавна собственост, но не в публична държавна собственост, записът е такъв. Разбира се по ЗУТ за националните обекти, единственият компетентен орган, който издава разрешение за строеж е министъра на МРРБ. Както споменах и преди малко, разрешенията за строеж са издавани от главните архитекти на общините- 99,9 %.

Поради тази причина няма техническа документация, която да е свързана с разрешение за строеж и да е издадена от некомпетентен орган, тоест всички издадени разрешения за строеж влезли в законна сила са издадени правомерно.

По отношение на незаконност, понеже г-жа Шекерова повдигна този въпрос дали са незаконни тези строежи, аз и в интервюто изразих становище от гледна точка на ЗУТ. В ЗУТ под незаконен строеж се разбира този, за който няма разрешение за строеж и има допуснати несъответствия с предвижданията на ПУП и съществени отклонения от т.1 до т.4 на чл.154,ал.2. От гледна точка на ЗУТ не може да се говори за незаконно строителство.

В тази връзка при тези констатации направени от съответния компетентен орган какво налага, в момента уреждането на взаимоотношенията между държавата и инвеститора, ако трябва да сме точни всичко това възникна като проблем, който беше поставен пред държавата и съответните заинтересовани ведомства и министерства, в резултат на един технически сигнал. Никой инвеститор поне към настоящия момент не е отправял искания пред министъра на МРБ за уреждане по какъвто и да е ред и по който и да е правен способ за взаимоотношения във връзка с вече изградените ВЕЦ-ве.

Това е така, но въпроса не е към нас.

Аз го поставям като въпрос пред цялата работна група.

В хода на дискусиата всеки да сподели някакви мисли. В репортажа, поне това което видях показвах проблеми с експлоатацията, за запушени рибохрани и т.н. Ще поставя въпрос, който ми изниква в главата от моята проектантска практика. Участвал съм в проектирането на

поне 10 укрепвания на тръби на газопроводи, които минават през Струма. Като съоръжение не се различава кой знае колко от всяко едно друго. Не знам да са ни искали документ за собственост на земята, тъй като самата тръба на магистралния газопровод и укрепването е сериозно съоръжение, имаме разрешение за ползване на воден обект, но не са ни искали документ за собственост

Абсолютно сте прав г-н Йовев. Трябва да стане ясно, че проблема не е само във ВЕЦ-те. В речните легла на реките има множество съоръжения, за които нито за едно от тях не е било учредявано право на строеж или договор за концесия каквото беше изискването на г-жа Караджова. Това са устои на мостове, газопроводи, изобщо всички съоръжения които по Закона за водите е необходимо разрешително за ползване на воден обект. Аз видях, че регистрите на Басейнови дирекции са публични, да, действително има широк набор от изброени съоръжения, по които се издават такива разрешително за ползване. Проблемът е същия не само при русловите, но и при деривационните ВЕЦ-ве. Аз участвах в една такава проверка по сигнал на АПИ, беше за ВЕЦ „Калето“ в Мездра, където ВЕЦ-а е въведен 2010г., той е деривационен тип и при проверката беше установено, че се ползва в нарушение на условията за разрешаване на ползване и отклонение от одобрените проекти, в резултат на което беше издадена заповед за забрана за ползване, която в момента е на съдебен контрол-заповед за забрана за ползване на целия ВЕЦ и беше издадена и заповед за премахване на подпорна стена, един вид на лявата дига, защото същата е изместена и не е на мястото, на което е било в одобрения инвестиционен проект. На този обект пределно ясно се виждат колоните и яза, съоръженията които преграждат речното корито. Те трябва да са един вид към същия режим като русловите, след като е строеж, то е строеж в речното легло.

Доколкото разбирам, въпреки че изключенията са малко все пак има няколко ВЕЦ-а, които са изградени уреждайки вещните права по реда на Закона за държавната собственост. Очевидно служителите на Министерски съвет, които са подготвяли това решение са видели правно основание в отправянето на едно такова искане и съответно разрешаването. Въпросът ми е следният: има ли противоречие в нормативната уредба към този момент? Има ли два възможни реда, по които да се учредяват тези вещни права? Двусмислие в нормативната уредба, защото това според мен е първият въпрос, който подлежи на изясняване. Хронологично това е първата задача от задачите на работната група - преглед на приложимата нормативна уредба. Има ли в момента ясна нормативна уредба или има неясна нормативна уредба, която дава възможност за два хода на прилагането ѝ?

: Може би от „Държавна собственост“ да кажат.

Нека да видим какви са фактите и въз основа на тях да преценим кое е приложимо спрямо тях право По отношение на всички предложения, които са инициирани от страна на заинтересованите лица най-образно казано, които в значителната си част са крупни инвеститори, процедурирани след въвеждането на изменението в Закона за държавната собственост и след разписването на чл.7, ал.5, която казва че върху имоти - изключителна и публична държавна собственост, може да се учредят ограничени вещни права, каквото е правото на строеж с решение на Министерски съвет, когато това е предвидено в специален закон. Когато са процедурирани тези предложения, те са се основавали на чл.7.ал.5.т.2. за трайно задоволяване на обществени потребности, изхождайки от крайната цел, която се цели да бъде постигната с цялото това администриране по учредяването на правото на строеж, съответно разрешение на строеж и въвеждане в експлоатация. Основната идея е била, че ВЕЦ-а е изграден като енергиен обект, сам по себе си той е такъв по смисъла на Закона за енергетиката и привеждайки го към действие към цялата енергийна система за трайно задоволяване на обществени потребности.

Ча мен като гражданин ми се вижда крайно спорно. По този начин всяка икономическа дейност може да бъде приравнена към категорията „обществени потребности“.

Сега когато при нас постъпват такива искания за учредяване на право на строеж за изграждане на ВЕЦ, заинтересованите лица казват, че има административна практика в тази насока посока. Тогава винаги се консултираме с колегите от Енергетиката и тяхното становище е, че България си е преизпълнила квотата за енергия от ВЕИ. На това основание,

при условие че България си е преизпълнила квотата - това са резултатите, които Енергетиката е подала официално към нас.

Аз първо искам нещо да изясня, вие казвате „разрешенията за строеж са издадени от компетентния орган и те са законосъобразни“, преди това чух, че едно от изискванията за да бъде издадено разрешение за строеж е изискването е придобиването на вещни права. Ако няма такива, то значи ли че разрешението за строеж е незаконно, прави ли го незаконно или въпреки всичко то си е законосъобразно?

Г-н Димитров – Въпроса е по какъв ред се придобиват тези вещни права?

Г-н Димитров: За мен ред имаше, въпроса е че този ред не е процедиран по негово време и ще ви кажа защо, още от 2003г. откакто се прие закона за енергетиката, по чл.162 си имаше разпоредба, тя тогава беше че на енергийни предприятия за изграждане на енергийни обекти се учредява право на строеж в публична собственост, както държавна, така и общинска. Тогава беше със становище на министъра на енергетиката и помня, че масово в министерството идваха заявления за становища за инвестиционни предложения. Те не бяха само за ВЕЦ-ве, тогава имаше офанзива (говоря за годините 2004-2005), тогава започнаха масово и за ветро-енергийни паркове. Не мога да кажа колко за ВЕЦ-те, ние преценихме че това не е много добра практика, тоест министъра на енергетиката да издава такива становища и бяха направени промени в закона, също беше спорно дали е енергийно предприятие още от когато той вече експлоатира енергийния обект, извършва дейност в енергетиката, но на етап като инвеститор той не е такава. Така че текста вече беше прецизиран за изграждане на енергийни обекти и тогава вече отпадна становището на министъра на енергетиката, а се казва от компетентния орган. Под компетентен орган се разбира, този който упражнява правата на собственост върху тази площ. Този който е регламентирано в ЗУТ. Така че винаги е имало някакъв ред, тук е въпроса че най-вероятно никой не е преценил да се инициира такава процедура за учредяване право на строеж. Аз така го разбирам.

При тези ВЕЦ-ве, които имаме учредено право на строеж- тези трите, за които говорим. Това предполагам, че струва някакви пари, всъщност те са платили нещо.

Аз искам само да уточня, че преписките, които са процедирани от МРРБ са съгласувани- тоест провървяна е съгласувателна процедура, имаме информирано решение на всеки един министър в нормативно определения срок е изразил своето становище, процедирахме по реда на Закона за държавната собственост, Закона за енергетиката и след като се запознахме със становището на МОСВ, което казва че решението за ползване на воден обект само по себе си не е достатъчен титул въз основа, на който да се учреди прправо на строеж а. Това е становище от 2010-2011г., което се казва че не е достатъчно основание да се издаде разрешение за строеж, самото разрешение за ползване на воден обект те си го смятат, че не е титул за собственост и правото на строеж следва да бъде учредено по съответния законов ред.

МОСВ и БД дават разрешение за ползване на водите по реда на ЗВ, т.е. не учредяваме право на строеж. Това е всъщност, което исках да се каже, че чрез разрешителното за ползване на воден обект, издадено по ЗВ, се разрешава да се въздейства върху естественото състояние на реката за изграждането на обекта, което не представлява учредяване право на строеж.

Предвид предмета на закона за концесиите при нас водещото беше това, че самото разрешение за ползване на воден обект не е достатъчен титул за собствениците. От него не могат да бъдат учредени права.

Г-н Димитров: Но се издава разрешение за строеж на база на това разрешение.

Г-н Димитров: Само искам да уточня, че чл.46 от Закона за водите не е от 2010 г. Този член е от 2000 г., от както съществува Закона за водите и там ясно се казва, че е необходимо условие. Но в някакъв даден момент започва да се тълкува, че е необходимо, но никъде не пише, че това е достатъчно за да се издава разрешение за строеж. Едва 2010-2011 се постави въпроса дали е достатъчно? Т.е. ЗВ е един специален закон, според който МОСВ/БД само дават право за ползване на воден обект.

Г-н Димитров: Възможно ли е със стара дата да се санират някои документи? По принцип не.

Искам да направя едно уточнение във връзка с намерението за правен анализ. Колегата е прочел нещо, което не е точно това, което каза. И не става въпрос за национални обекти само, а разпоредбите, които бяха последно променяни целяха да посочат ред, по който да се случи учредяването в публична собственост и за публичната собственост да се прилага реда по закона за частната, защото изобщо в закона няма отделен ред за публична, отделен ред за частна собственост, което винаги създава проблем каква процедура трябва да се следва, трябва ли да се следва някаква процедура. Това бяха едни текстове, които са чисто процедурни те не касаят по същество въпроса, който обсъждаме. Никога не сме имали разбиране за национален обект в закона за енергетиката и за друг вид обект, тоест по въпроса за собствеността изключително и само приложим е ЗУТ и Закона за държавната собственост.

ЗУТ е така направен, че основно касае строителството на сгради, в един по-късен етап се направи за съоръжения от гледна точка на валидността на разрешенията на строеж, защото до 2010г. се третираше само груб строеж на сгради. Един вид за линейните обекти разрешението за строеж беше безкрайно във времето, може 50-100 години да се извърши строителството. И едно е да си строиш къщата на село и тоалетната, а друго е да строиш в реки, морета и т.н., така че когато е правен ЗУТ-а, когато са правени тези изменения в Закона за държавната собственост не знам колко са правени с идеята да се извършва един вид не масово, а строителство в реки и морските пространства.

Уточнение: Аз ви казах, че има и много други съоръжения, които също нямат отстъпено право на строеж. Аз не знам на тези газопроводи дали въобще е уреждано нещо, защото те минават под реката и даже като спадне водата се виждат отгоре.

Уточнение: Реките са публична държавна собственост по силата на Закона за водите. За тях, доколкото знам те не подлежат на актуване, не са като останалите обекти, които подлежат на актуване частна държавна и общинска собственост.

Басейнова дирекция пък им определя точно координатите.

Уточнение: Въпросът е, че Законът за водите не урежда вещни права.

Уточнение: Напротив, имаме специална глава, която урежда вещно право.

Уточнение: То в Закона за водите има и глава за ВиК, но предметът на закона е управление на водите, а не управление на собствеността. Това че той е донаждан в годините с най-различни неща, за които не им е намирано другаде място, не променя целта на закона. Органите по Закона за водите, органите за управление на водите не са органи за управление на собствеността, нито министърът на ОСВ, нито Басейновите дирекции, това е видно от самия предмет на закона, самите функции на органите за управление, така че е много трудно някой да преиначи и смисъла на закона и конкретни функции на органите, за да каже, че когато органите дават права, те са всъщност вещни права. Това няма откъде да се изведе от Закона за водите.

Уточнение: Точно с такова писмо през 2010г. е сезиран министъра на МРРБ, което е от г-жа Караджова, че всъщност тези издадени разрешения, които касаят ползването, не са основание да се счита, че е учредено надлежно право за строеж.

Уточнение: След тази дата има ли такива, за които са издадени разрешения за строеж без учредени вещни права?

Уточнение: Предполагам, че не, защото долу-горе съвпада с промените в Закона за държавната собственост и трите процедиранни преписки от МРРБ към Министерски съвет като вносител за учредяване на вещни права вече по новия ред.

Уточнение: Ще изразя свое си мнение. И по настоящем Закона за държавната собственост и учредяването на вещни права и права на ползване, според мен не е ясен и не се вижда държавна политика по отношение на учредяването на тези вещни права. Ние нямаме разписан ред извън стъпката на учредяване. И въпроса възмездно ли е или безвъзмездно, срочно ли е или е безсрочно? От там насетне, нямаме нито един случай, поне на мен не ми известен на срочно право за строеж. Всичките са безсрочни. И нямаме нито един случай да сме казали, закона изисква при учредяването на вещните права, когато се учредява да се поставят условия във връзка с това учредяване. Ние и условия нямаме.

Първо не е необходимо това да е разписано в акта на Министерски съвет, тъй като след това се сключва договор за учредяване на право на строеж между областния управител и заинтересованото лице.. По отношение на бележката Ви за срочност, много ясно Закона за държавната собственост казва, че след изтичане на срока построеното автоматично става публична- държавна собственост, точно за това нямаме срочност.

Аз мисля, че ако има нужда от промяна на какъвто и да е нормативен документ, нашата комисия може да предложи подобни неща. Очевидно е, че проблем има.

Всъщност въпроса е в това, че без да са учредени вещни права, ние имаме построени обекти с всички други документи. От тази гледна точка, може ли да предположим, можем ли да кажем, че има проблем? Разбирам, че колегите са на мнение, че по-скоро трябва да възприемем позиция, че няма проблем. Имаме ли проблем с учредяването на вещни права или нямаме проблем? И моето мнение е, че имаме.

До момента от писмото на г-жа Караджова до ден днешен, нито едно министерство или държавно ведомство не е сезирало ДНСК, в смисъл да се обръща внимание при издаване на разрешение за строеж и при издаване на разрешение за ползване да се изискват някакви специални документи по смисъла на Закона за държавната собственост. Първо писмото на г-жа Караджова е до МРРБ, а не до ДНСК и в него има 3 точки. В точка втора е дадено предложение да се дадат указания на главните архитекти, да не се издават разрешения за строеж без да са учредени вещни права, а другите, третото беше за национализация на тези обекти, а първата ѝ хипотеза е да се уредят вещните права между държавата и инвеститорите при такъв вид строителство. С писмото от 2012г. споменах обръща се внимание на разрешителното за ползване от страна на МОСВ, там вече не се говори за вещни права, ако беше обърнато внимание да се изисква учредяване на вещни права и т.н., ние сме щели да се съобразим и да сведем до знанието на главните архитекти.

Обаче никой не казва дали вие имате проблем, дали МРРБ има проблем или Енергетиката има проблем. Въпросът е имаме ли проблем като държава?

Имаме проблем, защото е извършено строителство в имоти публична-държавна собственост.

Въпросът е, че писмото на г-жа Караджова не е съдебна практика, не е указание от орган, който е издал акта и който дава указание по прилагането, това е просто едно лице, което в един момент просто казва „Имаме проблем“, тоест ние не можем да кажем, че преди писмото проблем е нямало, просто защото в един момент проблемът е бил показан. Проблемът го е имало и от преди това писмо. Това не е нова нормативна уредба – указанието за прилагането на закон, издадено от орган, който няма право да дава указания по прилагането.

Да, но ето че и тя счита че до 2010г. не говори за вещни права, а е трябвало да има договор за концесия, затова казвам, че нейното писмо 2 месеца преди промяната в Закона за държавната собственост, където с тази алинея 5, която споменах където изрично се извежда публична-държавна собственост. Публична-държавна се извежда в специална алинея, което означава, че дотогава има предвиден някакъв специален ред.

Друг основен въпрос е, можем ли към днешна дата да търсим основание да преразглеждаме влезлите в сила решения за строеж, въз основа на които има изградени ВЕЦ-ве по руслата на реките и можем ли да търсим и да правим анализ за законността на влязъл в сила административен акт? Другият въпрос, който искам да поставя процедурно, при издадени и влезли в сила разрешения за строеж, самото разрешение за строеж е обусловено от уреждането на вещните права. Нали такава е логиката? Каква ще е съдбата на тези ВЕЦ-ве, ако признаем, че нямат уредени вещни права, по който и да е приложим законов ред?

Срещу ВЕЦ-те има една силна кампания. Тази кампания е от определени екологични организации. За съжаление обаче, отговорни фактори от министерството също участват в тази кампания. И тяхната теза е че, всички бъдещи ВЕЦ-ве, за които има издадени разрешения трябва по някакъв начин да им бъде забранено да бъдат изградени и очакванията са, че по отношение на вече изградените ще бъде взето решение да бъде прекратена тяхната експлоатация. Това се очаква. Никой не го интересува за ефекта от това, рибарите си гледат

рибата да не се унищожава, други питейната вода да се опазва. Искам да ви кажа, че това е причината да се водят тези кампании.

Предлагам да систематизираме работата в отговори на няколко въпроса. Първо каква е била приложимата нормативна уредба в определени периоди. Приложима по отношение на издаване разрешение за строеж, приложима по отношение на решение за въвеждане в експлоатация. И да кажем имаме 2,3,4 периода, в които да се казва от тази до тази година редът е такъв, от тази до тази- такъв. През тези периоди са издадени толкова на брой разрешения за строеж, въведени обекти толкова. Това са първите въпроси. Вторият въпрос е спазен ли е бил редът в издаването на разрешенията за строеж и решенията за въвеждане в експлоатация? За колко-да, за колко-не? Очевидно всички имат издадени разрешения за строеж, издадени от компетентен орган, но имало ли е нарушение в процедурата? Да? Не? Следващ въпрос, ако всички тези обекти имат издадени разрешения за строеж и са въведени в експлоатация, тоест има някакви крайни актове, с колко от тях обаче по самата процедура на издаване са допуснати нарушения? Това до какво води от гледна точка на взаимоотношенията между държавата и инвеститорите. Води ли до нещо? Пак от правна гледна точка, защото в крайна сметка те имат издадени актове за строителство, издадени актове крайни за въвеждане в експлоатация. Множество такива случаи имаше, в които се казва „да“, главния архитект го издава в нарушение, но в крайна сметка инвеститорият е получил разрешение за строеж и той е строил. И ако държавата направи нещо срещу него, той съответно може да си търси правата.

: В случай, че на едно разрешение за ползване са ползвани документи с невярно съдържание и въобще липсващи документи, възможно ли е той да бъде оттеглен?

Не, тогава е възможно да сезираме Прокуратурата когато получим сигнал и тогава вече по общия надзор това е нищожен документ и трябва да се доказва. Разрешенията за строеж и разрешенията за ползване има възможност да бъде обявено искане за тяхната нищожност. За нищожността срокове няма.

Обявяването за нищожност не може да бъде обявено от органа, който го е издал, което отива на вариант Прокуратура, защото няма друго заинтересовано лице.

Ако приемем, че на държавата са й нарушени правата с извършването на това строителство, тя е имала възможност да атакува тези актове, да ги обжалва.

: За да бъде изкупувана енергията, обектът трябва напълно да бъде въведен в експлоатация.

Изкупуването на енергията предполага, че обекта е законен. Какво става, ако се окаже, че тези обекти бъдат обявени за незаконни?

Трябва просто да бъдат спрени от експлоатация. За изкупуването на енергията, обектът трябва да бъде присъединен към мрежата. За да се присъедини, договора за присъединяване, който се сключва на база издаденото разрешение за строеж довежда до изграждането на съоръженията, а оператора започва да осъществява преноса на тази енергия през мрежата. А този, който я изкупува- я изкупува. Към момента на изкупуването - обекта е бил законен. Ако се реши, че обекта е незаконен и се изведе от експлоатация, естествено това няма как да се случи за минал период, да се оспорва основанието за изкупуване.

Аз доколкото разбирам при преглед на правната фактическа обстановка на етап удостоверение за въвеждане в експлоатация, нещата се гледат дали построеното е изградено, така както е разрешено, тоест органът не се връща в процедурата по издаване на разрешение за строеж да проверява там дали има някаква нередност в документацията, тоест ако има някакъв порок и слабост то е в първия акт, тоест там трябва да бъде съсредоточено вниманието на комисията и там трябва да се търси евентуално какви могат да бъдат последствията. Няма смисъл в крайния акт.

Преди да издам разрешението за строеж, тоест ако съм главен архитект, преди да го подпиша преглеждам цялата документация дали е съгласувана спрямо обекта със съответните заинтересовани контролни органи и ведомства.

Има нещо друго, което е естествено продължение на въпроса, ако ние кажем, че има някакви пропуски или е редно официално да обявим, че ще решим този въпрос като затвърдим вече дадените права, все пак трябва да кажем и дали ще потърсим обезщетение или

някакво плащане на признатите вещни права на инвеститорите, защото на практика разрешенията за водоползване са едно, а вещните права са друго нещо. Дали за минали периоди, дали отгук насетне, дали за някакъв срок от влизане в сила на нормата, дали за еднократно определена сума?

След проведената дискусия междуведомствената работна група се обедини около решението първо да бъде извършен анализ на нормативната уредба, в който да бъдат идентифицирани периодите, в които са били в сила различни разпоредби по отношение на издаването на разрешение за строеж и разрешение за въвеждане в експлоатация и по отношение на уреждането на вещните права за строителство върху публична държавна собственост. След извършване на този анализ, същият следва да бъде допълнен по периоди с информацията подготвяна от ДНСК.

Членове на Междуведомствената работна група:

ПРОТОКОЛ № 2

От заседание на Междуведомствена работна група, относно прилагане на нормативната уредба при разрешаване и изграждане на ВЕЦ

На **10 април 2018 г.** в гр. София, ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19, зала „Колегиум“ се състоя второто заседание на Междуведомствена работна група, относно прилагане на нормативната уредба при разрешаване и изграждане на ВЕЦ, създадена със Заповед № РД-02-14-977/24.11.2017 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството и изменена и допълнена със Заповед № РД-02-14-23/10.01.2018 г., Заповед № РД-02-14-93/05.02.2018 г. и Заповед № РД-02-14-191/23.02.2018 г.

Присъстват следните членове на работната група, а именно:

1. Валентин Йовев - заместник - министър на регионалното развитие и благоустройството и представител на Междуведомствена работна група;

2.

заместник

3.

благоустр

4.

Междувед

5.

Междувед

6.

член на М

7.

админист

8.

ДНСК и ч

9.

Междувед

10.

и член на

11.

админист

12.

енергетик

13.

регионалн

14.

на общини

Отс

на околна

На заседанието присъства

Председателят В.Йовев откри заседанието и обяви, че въпреки огромните усилия на ДНСК за подготовка на доклада, прокуратурата не са задоволени от отговорите в него и са дали срок до 22 април 2018 г. за решение или предложения за решаване на проблема.

предложи усилията на работната група да бъдат насочени в две основни посоки – 1. Промени в нормативната уредба, които да направят недвусмислено процедирането на такива инвестиционни намерения от гледна точка на съгласието на държавата, което означава промени на закони, например на Закона за водите и на ЗУТ. Това е едната посока, в която се очакват предложения от МРГ и това ще бъде едната посока в отговора на министър Нанков до прокуратурата по отношения на предприетите от него действия – промени в нормативната уредба, които да елиминират всякакви бъдещи възможни различни тълкувания. Независимо от становището на ДНСК очевидно прокуратурата счита, че има нарушения без значение от тесния поглед, който направихме ние, че на етап приемателна комисия е невъзможно да се предприемат действия в обратна посока към разрешението за строеж. Но прокуратурата все пак изхождайки от нейни виждания на правомощията на министъра смята, че министърът би следвало да предприеме действия. Това също може да е един от въпросите за дискусия – какви може да са действията на държавата, ако приемем констатациите на прокуратурата за верни, т.е. има нарушения при определен брой ВЕЦ, нарушения в процедурата въпреки, че има влязло в сила разрешение за строеж, те са донякъде изградени в нарушение на закона. Т.е. трябва да изясним какви са възможните ходове на държавата. С писмото, с което членовете на МРГ бяха поканени на второто заседание, бе отправена молба в срок до 16.04.2018 г. да предоставят писмените си позиции, становища, коментари и предложения по поставените задачи на МРГ, в т. ч. предложения за промени в нормативната уредба и необходими действия, които трябва да се предприемат по отношение на заварените положения.

коментира, че работната група се е събрала с добри намерения да облекчи процедурата и да я регламентираме законово. Но в същото време има становище на прокуратурата и изразено решение на съда, като и двете инстанции не казват, че незаконно са процедирани и въвеждани в експлоатация конкретни вече МВЕЦ. Поради тази причина :

счита, че не е ясно какво се иска от МРГ.

ментира, че до колкото се е запознал със становището на прокуратурата, те не разглеждат единствено процедурата по приемане на обекта. Прокуратурата е разгледала до колко е налице инфраструктурен обект, който е изграден във някакво нарушение на закона,

без значение в кой момент от целия инвестиционен процес прокуратурата е видяла някакъв порок. От там нататък препоръките и инструкциите на органа не са непременно към директора на ДНСК, а към министъра въз основа на най-различни негови компетенции, които прокуратурата установява. Включително компетенции с указания по прилагане на нормативна уредба, вещни права и т.н. Т.е. МРГ има за задача да гледа не единствено момента на приемателната комисия (там органа ДНСК не е имал никакви правомощия да се произнесе), а да гледа в цялост и всъщност ако трябва да се приемат за верни констатациите на прокуратурата в един момент от целия процес е имало някакво нарушение и от тук нататък прокуратурата казва на министъра да предприеме някакви действия.

Г-н В.Йовев обобщава, че става въпрос за нарушение, че има строеж изграден в чужд имот – държавна публична собственост. Не всички изградени ВЕЦ са в нарушение, от всички 170, в подобно нарушение са 56 руслови, останалите са деривационни.

От МОСВ поискаха да се направи преглед на фактологията и МРГ да получи от ДНСК фактическа информация за ситуацията на терен. Примерно всичките тези строежи в кой период през годините са направени, за да може да се насложат върху нормативната база, за да се види точно с какъв проблем има МРГ работа. Тъй като на първото заседание на работната група беше коментирано, че през годините са правени промени на нормативната уредба в различните закони.

Г-н Йовев говори, че разрешения за строеж са издавани след 2000 година до ден днешен, въпроса е, че са издавани по един и същи начин. През 2012 г. МОСВ са обърнали внимание и на МРРБ, ДНСК и чрез нас до главните архитекти и областните управители основно да се акцентира по отношение на разрешителното за ползване на воден обект при издаване на разрешение за строеж. До този момент от нито една институция не е било обръщано внимание до ден днешен, че трябва да се акцентира на учредено право на строеж или на уреждане на някакъв друг вид вещни права, както е записано например в Закона за държавната собственост.

Г-н Йовев допълва, че констатацията на прокуратурата е, че разрешителните по Закона за водите не могат да се разглеждат като уреждане на вещни права. Това е първото, което може да се разпише като текст. В Закона за водите няма ясна разпоредба, която изрично да казва, че тези разрешителни не се считат за учредяване на право и т.н. Понеже липсва една такава разпоредба всеки може да тълкува закона и да каже, че има разрешително за ползване на воден обект за изграждане и по този държавата е учредила право на строеж. Може да мислим в няколко посоки: Първо трябва да се направят промени в Закона за водите и ЗУТ, които недвусмислено да указват къде седят разрешителните по Закона за водите в цялата процедура, на какво дават право и на какво не дават право. Както й паралелна, огледална разпоредба в ЗДС, ако се прецени. Втория важен въпрос е, че се засягат множество и най-различни обекти, строежи, които се извършват в коритата на реките дали не трябва да се предвиди в други закони, в ЗДС някакъв специален ред?

Работната група се обедини около две възможни хипотези за действия от страна на министъра на регионалното развитие и благоустройството за заварените положения, за които следва да се направи анализ по отношение на тяхната законосъобразност и целесъобразност и за новите строежи, а именно:

- Предлагане на законови промени, с които да се предвиди възможност за възмездно уреждане на вещноправните отношения между Държавата и собствениците на ВЕЦ, построени върху земя – публична държавна собственост без учредено право на строеж.

- Да се предприемат действия по промени в нормативната уредба /Закона за водите и ЗУТ/, които да направят недвусмислено процедирането на такива инвестиционни намерения от гледна точка на съгласието на държавата.

Членове на Междуведомствената работна група: